

АНТИДОПИНГОВО ОБУЧЕНИЕ В СПОРТНИТЕ УЧИЛИЩА - АКТУАЛНИ ВЪПРОСИ

гл. експерт Елка Гълева, доктор
Антидопингов център

ОБЩ ПРЕГЛЕД

- Честен спорт
- Забранителен списък
- Процедура по допинг тестване
- Лекарства
- Хранителни добавки
- Нарушения на антидопинговите правила
- Статистика

Честен спорт

ЦЕННОСТИТЕ, КОИТО ВЪЗПИТАВА СПОРТЪТ

- Уважение към правилата, съперника, съотборника, себеуважение
- Честност
- Равнопоставеност
- Толерантност

Забранителен списък

- Международен стандарт към Световния антидопингов кодекс
- Определя кои субстанции и методи са забранени за употреба от спортисти (постоянно или по време на състезание)
- Актуализира се всяка година

www.anti-doping.government.bg

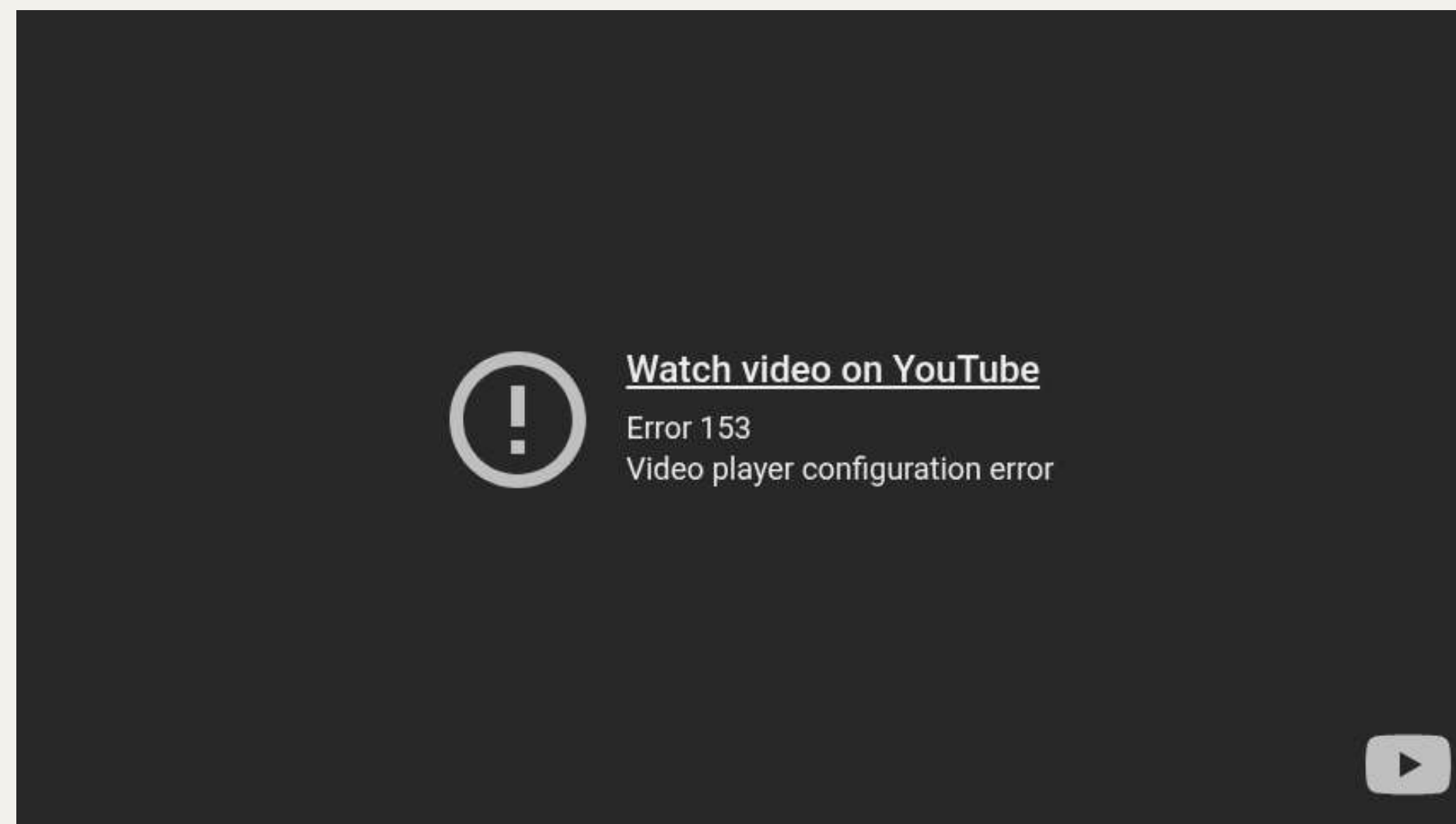
Документи – Международни – Актуални

Процедура по допинг тестване

- Спортистите могат да бъдат тествани навсякъде по всяко време
- За целите на допинг контрола се вземат уринни и кръвни проби

Лекарства

Какво да посъветвате спортистите и техните родители?

- Някои от лекарствата, продавани без рецепта, могат да съдържат забранена субстанция.
- Рецепта, амбулаторен лист или епикриза не оправдават спортиста при положителна проба.
- **Лична отговорност на спортиста е да се увери, че в организма му не попадат забранени субстанции (методи).**

Как да проверите лекарства?

- Може да изпратите запитване до Антидопинговия център.
- Може да проверите съставките в Забранителния списък или като използвате GlobalDro.

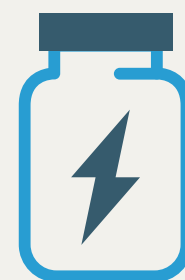

Разрешение за терапевтична употреба (РТУ)

- РТУ е документът, който разрешава на спортиста да използва забранена субстанция за лечение на диагностицирано медицинско състояние.
- РТУ се издава от антидопингова организация (НАДО или МФ).

Хранителни добавки

РИСКОВЕТЕ, СВЪРЗАНИ С УПОТРЕБАТА ИМ

Могат да съдържат забранени субстанции.

Продукти, замърсени при производствения процес.

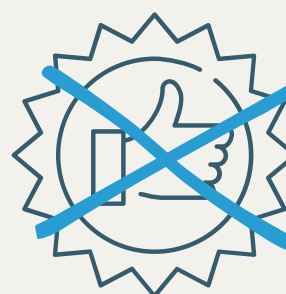
Имитиращи или фалшиви продукти.

Съмнителен етикет /липсва етикет на български език/, липсва партиден номер.

Изписване на съдържанието по объркващ начин.

Повишен риск от странични ефекти - алергични реакции, нетолерантност към някоя съставка.

На етикета пише, че употребата е разрешена от WADA.

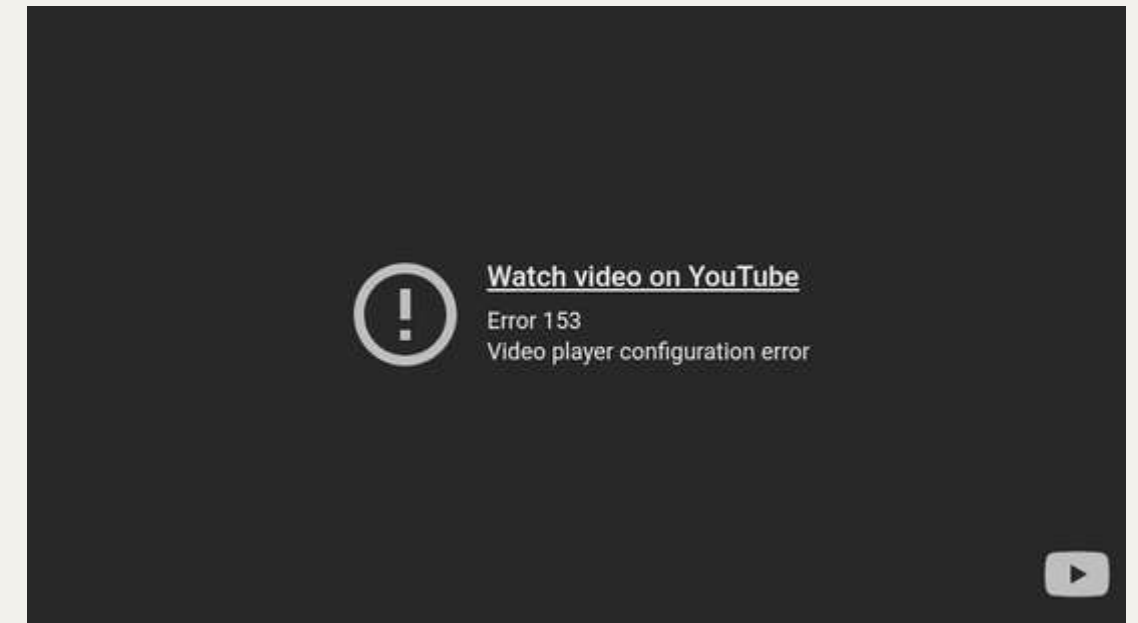
Това не е вярно, антидопинговите организации не одобряват употребата на хранителни добавки.

НАРУШЕНИЯ НА АНТИДОПИНГОВИТЕ ПРАВИЛА

ДОПИНГ СЕ ОПРЕДЕЛЯ КАТО ЕДНО ИЛИ ПОВЕЧЕ НАРУШЕНИЯ НА АНТИДОПИНГОВИТЕ ПРАВИЛА

- Наличие на забранена субстанция/ метод
- Употреба или опит за употреба на забранена субстанция/ метод
- Избягване, отказ, неучастие в пробовземане
- Нарушение на изискванията за местонахождение
- Фалшифициране или опит за фалшифициране
- Притежание на забранена субстанция/ метод
- Трафик
- Прилагане или опит за прилагане на забранена субстанция/ метод
- Съдействие, подпомагане, прикриване на НАП
- Забранени връзки
- Действия за разубеждаване или отмъщение срещу докладване на информация

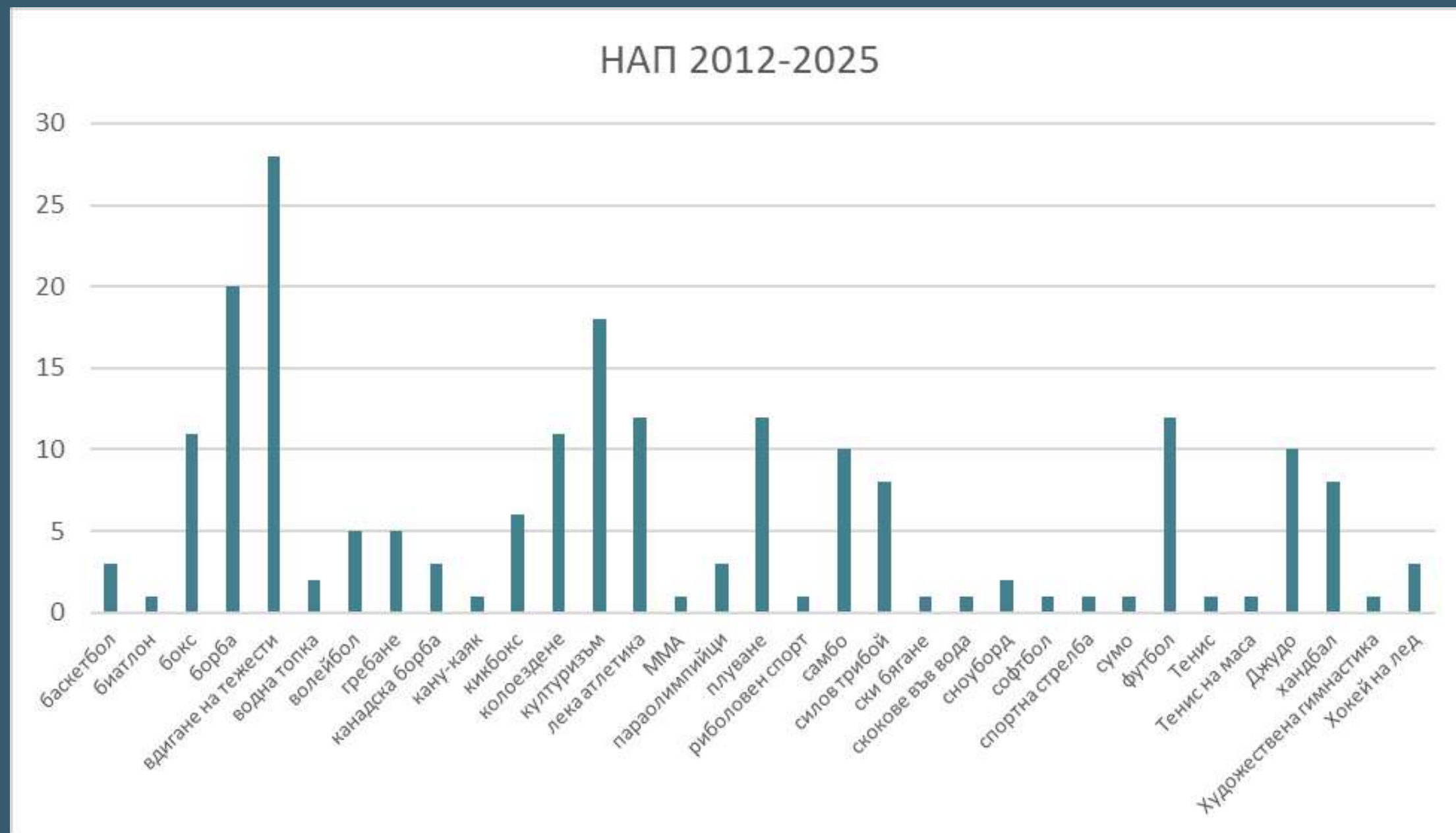
✓ НАП

- Представители на 33 спорта
- 2011-2025 – 204 случая на НАП
- Средно по 13 случая на НАП/годишно

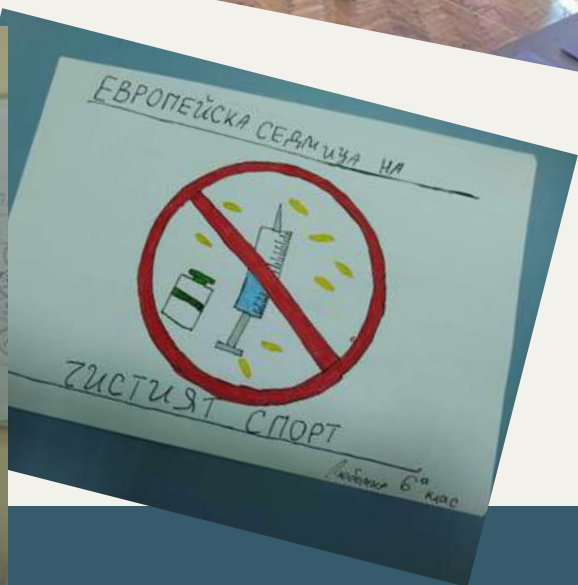
✓ Непълнолетни

- За 2023 г. 26.8 % от взетите от АЦ проби са от непълнолетни състезатели. През 2024 г. – 10 %.
- 14 от НАП са извършени от непълнолетни състезатели. Това са 6,7 % от НАП.

EUROPEAN
WEEK of CLEAN
SPORT

ВСЕКИ МОЖЕ ДА ПОДКРЕПИ ЧИСТИЯ
СПОРТ!

Антидопингов център,
гр. София, ул. Никола Габровски 1
www.anti-doping.government.bg